

**PRINCIPII GENERALE
ALE DREPTULUI CIVIL
AL UNIUNII EUROPENE**

Prof. Dr. Dr. hc. Norbert Reich

Norbert Reich, născut la 9.9.1937 la Berlin, este profesor (emerit) de drept comparat și drept economic al UE la Universitatea din Bremen. La Universitatea din Frankfurt pe Main, a obținut titlul de Dr. Iur. în 1966, iar în 1972 doctoratul de stat (Habilitation) cu titlul „Sozialismus und Zivilrecht”. În anul 2000 a primit titlul de Dr. h.c. de la Universitatea din Helsinki. El a desfășurat studii în drept și științe politice la Frankfurt (Germania), Geneva (Elveția), Georgetown University, Washington DC (SUA), 1964-1965, precum și la Universitatea Lomonosov de la Moscova, 1968-1972. Cariera sa include postul de profesor titular la Hochschule für Wirtschaft und Politik, Hamburg (1972-1978); profesor titular (1978-1982) și decan (1979-1981) la Facultatea de Drept II din Hamburg; director al Zentrum für Europäische Rechtspolitik, Universitatea din Bremen (1982-1991); decan al Facultății de Drept din Bremen (1995-1996) și profesor până la pensionarea sa în 2005. Între 2001-2004 a fost rector al Riga Graduate School of Law. În plus, Norbert Reich a fost profesor invitat la Stanford Law School (1982); Université de Montpellier (1984), Sydney Law School (1991); Université de Fribourg (1997), Universität Luzern (2006-2009), Tartu (2006-2008), Vilnius (2008), Louvain (2008), Braudel Senior Research Fellow, IUE Florența (2009), Groningen (2013-2014). El a fost președinte al ELFA (European Law Faculties Association), între 2000-2002, precum și al IACCL (International Academy of Commercial and Consumer Law), între 2000-2002. Domeniile sale de cercetare includ în prezent drepturile cetățenilor și libera circulație în UE și în țările candidate, drept comparat economic și dreptul UE în domeniile concurenței și protecției consumatorilor. Norbert Reich este autorul unui mare număr de publicații, printre care: *Bürgerrechte in der Europäischen Union (Drepturi civile în UE, 1999)*; *Understanding EU Law*; ed. a 2-a 2005 (ed. a 3-a în curs de apariție - 2014); *Understanding EU Consumer Law* (împreună cu Hans Micklitz, Peter Rott și Klaus Tonner), 2009, 2013 - ed. a 2-a; *Individueller und kollektiver Verbraucherschutz in der EU* (2012); *General Principles of EU Civil Law, 2014* (traducere în limba română: *Principii generale ale dreptului civil al Uniunii Europene, Editura Universitară, 2014*). Peste 400 de contribuții în periodice de drept.

NORBERT REICH

**PRINCIPII GENERALE
ALE DREPTULUI CIVIL
AL UNIUNII EUROPENE**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2014

Principii generale ale dreptului civil al Uniunii Europene

Traducere: Constantin Mihai Banu

Redactor: Gheorghe Iovan

Tehnoredactor: Ameluța Vișan

Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

REICH, NORBERT

Principiile generale ale dreptului civil al Uniunii Europene /

Norbert Reich ; trad.: Constantin Mihai Banu. - București : Editura Universitară, 2014

ISBN 978-606-591-961-7

I. Banu, Mihai (trad.) 341.217(4)

UE

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065919617

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2014

Editura Universitară

Editor: Vasile Muscalu

B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București

Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27

www.editurauniversitara.ro e-mail:

redactia@editurauniversitara.ro

PREFAȚĂ

Cartea de față ia parte la o dezbatere din dreptul UE, continuă, disputată și, într-o anumită măsură, confuză - atât în mediile teoretice, cât și în jurisprudența CEJ (Curtea de Justiție a UE, precum va fi abreviată în cele ce urmează) - cu privire la descoperirea, formularea și, probabil, apărarea principiilor generale care pot uni implicarea, mai curând eterogenă, a dreptului UE în dreptul privat sau, după cum prefer să îl denumesc, în raporturile de drept civil. Studiul nu este menit să „deschidă” drumul unui anumit tip de codificare, consolidare sau reafirmare a dreptului civil al UE, ci urmărește doar să explice statutul său actual, ceea ce lipsește de valoare orice „instrumente facultative”. Dezbaterea asupra principiilor de drept al UE este mult mai avansată în dreptul constituțional și administrativ al UE. Dreptul civil al UE pare a fi rămas în urmă, însă, va dobândi cu siguranță un rol din ce în ce mai important, pe măsură ce dreptul UE se interesează de - unii ar numi „invadează” - relațiile „orizontale” între persoane private și formulează propriile căi de drept, atât materiale, cât și procedurale.

Cele șapte principii, explicate în introducere și tratate în detaliu în următoarele șapte capitole, au un impact asupra chestiunilor materiale, procedurale și metodologice care au aparținut în mod tradițional dreptului statelor membre, însă care au perceput o deplasare înspre UE a competenței și legitimității - deplasare salutată de mulți, însă temută de alții. Studiul de față nu ia o poziție în această dezbatere, ci analizează pur și simplu „uzurparea” de competențe promovată și, într-o anumită măsură, provocată de jurisprudența abundentă a CEJ, care

constituie temeiul pentru abordarea „ascendentă” utilizată de studiul de față.

Studiul acoperă varii domenii ale dreptului civil al UE, precum aspectele privind libera circulație și concurența, raporturile de muncă, dreptul protecției consumatorilor, chestiuni aferente nediscriminării, serviciile de interes economic general, încercări ale UE de creare a unei Legislații europene comune în materia vânzărilor (CESL), precum și aspecte procedurale conexe, în cadrul dreptului UE. Nu în cele din urmă, se face referire continuă la drepturile fundamentale, și anume la cele consacrate de Carta drepturilor fundamentale a UE, dar și la cele din Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO) și din jurisprudența timpurie a CEJ. Ar trebui adăugat un avertisment: studiul de față nu încearcă, în niciun caz, să trateze exhaustiv vreunul dintre domeniile menționate. El le ia mai curând ca exemple ale abordării orizontale, în vederea identificării principiilor generale ale dreptului civil al UE. Mai multe materii de drept civil al UE au fost lăsate complet în afara cărții de față, în special conflictul de legi, dreptul societăților comerciale și dreptul proprietății intelectuale.

Ca punct de pornire al acestui studiu, am utilizat multe dintre publicațiile mele anterioare, care sunt menționate în bibliografia care precede fiecare capitol. Capitolul 1 privind principiul „autonomiei încadrate” se întemeiază pe secțiunea 17 a celei de-a doua ediții a lucrării mele „Understanding EU Law” din 2005, care urmează a fi actualizată de Annette Nordhausen Scholes, de la Universitatea din Manchester, în cuprinsul celei de-a treia ediții a lucrării noastre comune „*Understanding EU Internal Market Law*” (în curs de apariție).

Dezvoltarea cărții de față datorează în plus altor patru locuri în care părți ale ei au fost pregătite, prezentate și dezbătute. În

primul rând, Institutul Universitar European, de la Florența, sub îndrumarea lui Hans Micklitz, care a inițiat mai multe conferințe și publicații asupra variilor aspecte ale acestui subiect. Pentru capitolul 5 din cartea de față, am putut să îmi utilizez contribuția la cartea editată de Hans Micklitz împreună cu R. Brownsword și alții (ed.), *The Foundations of European Private Law*, 2011, p. 195-220, privind „concilierea în dreptul privat și imperativele interesului public” [„Balancing in Private Law and the Imperatives of Public Interest”]. Facultatea de Drept de la Oxford, cu Dorota Leczykiewicz și Stephen Weatherill, a răspuns de organizarea unui atelier stimulator, ale cărui lucrări au fost publicate cu titlul „*The Involvement of EU Law in Private Law Relationship*”, 2012, ocazie cu care am prezentat un articol privind „impactul principiului nediscriminării asupra autonomiei private” [„The Impact of Non-discrimination on Private Autonomy”] (la p. 253278), care are o continuare actualizată în capitolul 3 din această carte. Universitatea din Stockholm, Institutul de Drept al UE, prezidat de Ulf Bernitz, a organizat o conferință privind „princiipiile generale ale dreptului UE și dreptului privat” [„General Principles of EU Law and Private Law”] la începutul anului 2013, unde am prezentat o contribuție asupra „princiipiului efectivității în dreptul privat al UE”, care urmează a fi publicată în lucrările acestei conferințe; aceasta constituie punctul de pornire pentru o discuție mai extinsă din capitolul 4. Universitatea din Groningen, prin Laurence Gormley, Aurelia Ciacchi și Bart Krans, mi-a oferit șansa de a petrece ceva timp pentru cercetare și discuții în calitate de profesor invitat în primăvara anului 2013, unde am putut prezenta introducerea acestei lucrări pentru o apreciere critică. Datorez multe mulțumiri dezbaterilor din cadrul acestor

Principii generale ale dreptului civil al Uniunii Europene

instituții care m-au încurajat să îmi adun ideile întrucâtva incomplete într-o lucrare cuprinzătoare referitoare la „principiile generale ale dreptului civil al UE”. Desigur, doar mie îmi revine răspunderea pentru eventualele greșeli și idei eronate.

Hamburg, vara anului 2013

Cuprins

Prefață	V
Cuprins	IX
Tabel al cauzelor Curții Europene de Justiție	XIII
Tabelul legislației Uniunii Europene	XXIX
Lista abrevierilor și acronimelor utilizate	XXXV

Introducere. Ce sunt principiile generale ale dreptului civil al

Uniunii Europene?	1
--------------------------------	---

1. O dezbatere continuă: „principii” versus „reguli”	3
2. Unele sugestii preliminare	10
3. Recunoașterea explicită prin cartă a unor principii generale.....	12
4. Ce înțelegem prin dreptul civil al UE: <i>acquis communautaire</i> versus <i>acquis commun</i>	18
5. Dilema dreptului civil al UE privind competențele	23
6. De ce șapte principii?.....	26

Capitolul 1. Principiul autonomiei „încadrate” ..... 28 |

1. Libertăți încadrate prin drept	30
2. Libertățile fundamentale, autonomia și restrângerilor aferente interesului public	34
3. Libertatea contractuală ca drept și principiu fundamental, deși limitat	46
4. Dreptul concurenței și autonomia	48

Principii generale ale dreptului civil al Uniunii Europene

5. Concluzie: încadrarea autonomiei în aspectele aferente „socializării”	
– depășirea abordării tradiționale?.....	55
Capitolul 2. Principiul protecției părții defavorizate	58
1. Elemente ale protecției părții defavorizate	61
2. Standardele minime ale timpului de lucru și ale concediului anual plătit	66
3. Dreptul UE al consumatorilor: informare versus protecție	76
4. Concluzii: generalizarea protecției părților defavorizate și limitele sale	93
Capitolul 3. Principiul nediscriminării	97
1. Efectele „secundare” ale nediscriminării asupra dreptului civil? ...	98
2. Nediscriminarea în raporturile de dreptul muncii: o prezentare.....	105
3. Cetățenia: extinderea prin dreptul primar a domeniului de aplicare a principiului nediscriminării.....	118
4. Extinderea prin dreptul derivat al UE a principiului nediscriminării la relațiile între comerciant și consumator	122
5. Un aspect disputat: primele și prestațiile unisex de asigurări și conflictele cu autonomia privată.....	125
6. Nediscriminarea în privința accesului și tratamentului la serviciile de interes economic general și la servicii de rețea: autonomie încadrată.....	134
7. Egalitate de tratament dincolo de nediscriminare?	139
8. Concluzii: impactul diferențiat al principiului nediscriminării asupra raporturilor de drept civil	143
Capitolul 4. Principiul efectivității	144
1. Articolul 47 din cartă și articolul 19 TUE: există oare ceva nou?..	145
2. Funcția „eliminatorie” a principiului efectivității	147
3. Efectivitatea ca principiu „hermeneutic”	153
4. Efectivitatea ca principiu „de remediere”: „revalorizarea” remediilor naționale	158
5. Unele exemple privind aplicarea testului efectivității în dreptul civil al UE	161
6. Dreptul primar al Uniunii: regulile în materia concurenței	183

7. Repararea prejudiciului pentru încălcări ale dispozițiilor direct aplicabile din dreptul primar al Uniunii.....	193
8. Importanța art. 47 din cartă și a art. 19 alin. (1) TUE pentru dreptul civil al UE reexaminat	198 9.
Concluzii: Cât de eficient este principiul efectivității?.....	212
Capitolul 5. Principiul concilierii	214 1.
Introducere: un dialog privind concilierea în dreptul civil al UE...	215 2.
Concilierea în jurisprudența privind clauzele abuzive: transparență, „elementele esențiale ale prețului” și testul caracterului abuziv	219
3. Concilierea pentru evitarea „protecției excesive”	231

4. Rolul concilierii în conflicte sociale: drepturi fundamentale versus libertăți fundamentale?	238
5. Concluzii	250

Capitolul 6. Principiul proporționalității	253
1. Importanța principiului proporționalității pentru dreptul civil al UE: remarci generale.....	255
2. Proiectul cadrului comun de referință	264
3. „Studiul de fezabilitate” și proiectul dreptului european comun în materia vânzării.....	275
4. Metoda deschisă de coordonare, convergența și ameliorarea legiferării în guvernarea reflexivă privind contractul în UE	296
5. Principiul „proporționalității pozitive” în legislația civilă a UE: două exemple	300
6. Concluzii privind principiul proporționalității ca instrument de control juridic și de susținere a măsurilor UE	309

Capitolul 7. Un principiu în curs de apariție privind buna-credință și interzicerea abuzului de drept?	310
1. Anumite neînțelegeri cu privire la buna-credință în dreptul contractelor: elemente ale unei obligații de cooperare loială în raporturi contractuale.....	312
2. Buna-credință în contextul dreptului comercial	316
3. Directiva 93/13 privind clauzele abuzive	320
4. Absența unor obligații de bună-credință pentru bancă în privința serviciilor financiare între comerciant și consumator.....	330
5. „Co-responsabilitatea” ca obligație indirectă de bună-credință: o serie de exemple	333
6. Elemente ale bune-credințe în inițiative recente fără forță juridică obligatorie	338
7. Pertinența articolului 54 din cartă pentru un concept al UE privind	

abuzul	de	drept?	
.....			341
credință în mișcare?			347
și o concluzie			349
.....			352
		8. Concluzii: buna-	
		Rezumat: șapte teze	
		Index	

Tabel al cauzelor Curții Europene de Justiție

I. Ordine alfabetică

<i>AGM-COSMET</i> (C-470/03), Rep. 2007, p. I-2749	3.8
<i>Åklagaren/H. Å. Fransson</i> (C-617/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 26 martie 2013)	3.2
<i>Alassini și alții/Telecom Italia</i> (C-317/08), Rep. 2010, p. I-2214... 4.5, 6.21	
<i>Albany International BV/Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie</i> (C-67/96), ECR [1999], p. I-5751	1.18
<i>Albore</i> (C-423/98), ECR [2000], p. I-5965	1.6
<i>Aldona Malgorzata Jany și alții/Staatssecretaris van Justitie</i> (C-268/99), ECR [2001], p. I-8615.....	4.28
<i>Allué și Coonan și alții/Università degli studi di Venezia și Università degli studi di Parma</i> (C-259/91, C-331/91 și C-332/91), ECR [1993], p. I-4309 ...	
.....	3.3
<i>Alsthom Atlantique/Compagnie de construction mécanique Sulzer SA</i> (C-339/89), ECR [1991], p. I-107	1.4
<i>Angonese/Casa di Risparmio di Bolzano</i> (C-281/98), ECR [2000], p. I-4139	1.7, 3.3, 4.28
<i>AOK-Bundesverband/Ichthyol-Gesellschaft Cordes și alții</i> (C-264/01 etc.), ECR [2004], p. I -2493.....	4.28
<i>Arblade</i> (C-369/96 și C-376/96), ECR [1999], p. I-8453	6.13
<i>Arcelor Atlantique et Lorraine și alții</i> (C-127/07), Rep. 2008, p. I-9835 ..	3.1
<i>Asociația ACCEPT/CNCD</i> (C-81/12), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 25 aprilie 2013)	3.8, 4.36
<i>Association de médiation sociale/CGT</i> (C-176/12) (concluziile avocatului general Cruz Villalón din 18 iulie 2013).....	0.3
<i>Asturcom/Christina Rodríguez Nogueira</i> (C-40/08), Rep. 2009, p. I-9579....	
.....	4.15

| *Aziz/Catalunyacaixa* (C-415/11), nepublicată încă în Rep.
(hotărârea din 14 martie 2013)
.....4.5 *Audiolux* (C-
101/08), Rep. 2010, p. I-9823 ..... 0.3, 3.22

<i>Banco Español de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino</i> (C-618/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 14 iunie 2012)	4.18
<i>Barkoci și Malik</i> (C-257/99), ECR [2001], p. I-6557	4.28
<i>Bayr. Hypotheken und Wechselbank/Dietzinger</i> (C-45/96), ECR [1998], p. I- 1199	2.9
<i>BECTU/Secretary of State for Trade and Industry</i> (C-173/99), ECR [2001], p. I-4881	2.1
<i>Belov/CHEZ Elektro Bulgaria și alții</i> (C-394/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 31 ianuarie 2013, concluziile avocatului general Kokott din 20 septembrie 2012)	3.13
<i>Benincasa</i> (C- 269/95), ECR [1997], p. I-3767	2.9
<i>Berliner Kindl Brauerei/A. Siepert</i> (C-208/98), ECR [2000], p. I-1741....	2.9
<i>Bond van Adverteerders și alții/statul olandez</i> (352/85), ECR [1988], p. I- 2085	1.5
<i>Bosman</i> (C-415/93), ECR [1995], p. I-4921	1.7, 3.3, 4.28
<i>Brasserie du Pêcheur/Bundesrepublik Deutschland și The Queen/Secretary of State for Transport, ex parte: Factortame alții</i> (C-46/93 și C-48/93), ECR [1996], p. I-1029.....	4.24, 7.11
<i>Brennet/Paletta</i> (C-206/94), ECR [1996], p. I-2357	5.11
<i>British American Tobacco (Investments) Ltd și alții</i> (C-491/01), ECR [2002], p. I-11453	6.4
<i>BRT/SV SABAM</i> (127/73), ECR [1974], p. 314	4.24
<i>Bulicke/DES</i> (C-249/09), Rep. 2010, p. I-7003	4.5
<i>Caixa Bank France/Ministère de Finances</i> (C-442/02), ECR [2004], p. I-8961	1.11
<i>Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid/Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbank)</i> (C-484/08), Rep. 2010, p. I-4785	5.8
<i>Car Trim/Key Safety</i> (C-381/08), Rep. 2010, p. I-1255.....	6.15
<i>Carmen Media</i> (C-46/08), Rep. 2010, p. I-8149.....	1.5, 6.1

<i>Casati</i> (203/80), ECR [1981], p. 2595	1.6
<i>Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding/Firma Feryn NV</i> (C-54/07), Rep. 2008, p. I-5187.....	3.4, 4.36
<i>Chacón Navas/Eurest Colectividades</i> (C-13/05), ECR [2006], p. I-6467 .3.9 CIA	
<i>Security International SA/Signalson SA și Securitel SPRL</i> (C-194/94), ECR [1996], p. I-2201.....	0.8
<i>Cipolla și alții/Rosaria Portolese, épouse Fazari și alții</i> (C-94/04 și C-202/04), ECR [2006], p. I-1142	1.10
<i>CIVAD/Receveur des douanes de Roubaix și alții</i> (C-533/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 14 iunie 2012).....	4.5
<i>Claro/Centro Movil Milenium</i> (C-168/05), ECR [2006], p. I-10421.....	4.15
<i>CMC Motorradcenter/P.B.</i> (C-93/92), ECR [1993], p. I-5009.....	1.4
<i>Codorniu SA/Consiliul</i> (C-309/89), ECR [1994], p. I-1853	3.1
<i>Coleman/Attridge Law și alții</i> (C-303/06), Rep. 2008, I-5603	3.9
<i>Comet</i> (45/76), ECR [1976], p. 2043	4.1, 4.3
<i>Comisia/Anic</i> (C-49/92 P), ECR [1999], p. I-4125	4.27
<i>Comisia/Belgia</i> (C-478/98), ECR [2000], p. I-7587	1.6
<i>Comisia/Franța</i> (C-381/93), ECR [1994], p. I-5145	5.14
<i>Comisia/Italia</i> (C-518/06), Rep. 2009, p. I-3491.....	1.10
<i>Comisia/Italia</i> (C-565/08), Rep. 2011, p. I-2101.....	1.10
<i>Comisia/Țările de Jos</i> (C-144/99), ECR [2001], p. I-3541.....	4.10
<i>Coote/Granada Hospitality</i> (C-185/97), ECR [1998], p. I-5199	4.13
<i>Courage Ltd/Crehan</i> (C-453/99), ECR [2001], p. I-6297 -	4.5, 4.25, 7.12
<i>Crailsheimer Volksbank</i> (C-229/04), ECR [2005], p. I-9294	4.21
<i>Danske-Slagterier</i> (C-445/06), Rep. 2009, p. I-2119	4.5, 7.11
<i>DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH/Bundesrepublik Deutschland</i> (C-279/09), Rep. 2010, p. I-13849 ...	3.2, 4.30
<i>Defrenne/SABENA</i> (43/75), ECR [1976], p. 455	3.4
<i>Dekker/Stichting Vormingscentrum voor Jong Volwassenen (VJV-Centrum) Plus</i> (177/88), ECR [1990], p. I-3941.....	4.13
<i>Delimitis/Henninger-Bräu</i> (C-234/89), ECR [1991], p. I-935.....	1.15
<i>Dellas</i> (C-14/04), ECR [2005], p. I-10253	2.3
<i>Deutscher Handballbund eV/Maros Kolpak</i> (C-438/00), ECR [2003], p. I-	

4135

.....	4.28	<i>di</i>
<i>Pinto</i> (C-361/89), ECR [1991], p. I-1189	2.9	
<i>Dominguez/CICOA</i> (C-282/10), nepublicate încă în Rep. (hotărârea din 24 ianuarie 2013).....	2.1, 2.4	
<i>Draempaehl/Urania</i> (C-180/95), ECR [1997], p. I-2195	4.13	
<i>Driancourt/M. Cagnet</i> (355/85), ECR [1986], p. 3231.	1.8	
<i>Dynamik Medien Vertriebs GmbH/Avides Media AG</i> (C-244/06), Rep. 2008, p. I-505	5.18	
<i>EARL de Kerlast/Union régionale de coopératives agricoles (Unicopa) și Coopérative du Trieux</i> (C-15/95), ECR [1997], p. I-1961.....	3.1	
<i>Eco Swiss China Time/Benetton International NV</i> (C-126/97), ECR [1999], p. I-3055	4.23	
<i>Europese Gemeenschap/Otis și alții</i> (C-199/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 6 noiembrie 2012)	4.26, 4.30	
 <i>Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft/LIBRO Handelsgesellschaft</i> (C-531/07), Rep. 2009, p. I-3717	1.4	
<i>Football Association Premier League Ltd/QC Leisure și alții</i> (C-403/08 și C-429/08), Rep. 2011, I-9086	1.11	
<i>Francovich și alții/Italia</i> (C-6/09 și C-9/90), ECR [1991], p. I-5357.....	4.24	
<i>Freiburger Kommunalbauten/Hofstetter</i> (C-237/02), ECR [2004], p. I-3403	7.4	
 <i>Friz</i> (C-215/08), Rep. 2010, p. I-2749	0.3, 5.9, 6.11	
<i>Fuß/Stadt Halle</i> (C-243/09), Rep. 2010, p. I-9849	2.3	
 <i>Garcia Avello</i> (C-148/02), ECR [2003], p. I-11613	3.11	
<i>Gebhard/Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e procuratori di Milano</i> (C-55/94), ECR [1995], p. I-4165	1.9, 6.1	
<i>Genil și alții/Bankinter și alții</i> (C-604/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 30 mai 2013)	7.10	
<i>Germania/Parlamentul și Consiliul</i> (C-376/98), ECR [2000], p. I-84190.11, ...	6.4	

<i>Gloszczuk și Gloszczuk</i> (C-63/99), ECR [2001], p. I-6369	4.28
<i>Grant/South-West Trains</i> (C-249/96), ECR [1998], p. I-621.....	3.6
<i>Groener/Minister for Education and City of Dublin Vocational Committee</i> (379/87), ECR [1989], p. 3967.....	3.3
<i>Gruber/Bay Wa AG</i> (C-464/01), ECR [2005], p. I-439	2.9
<i>Grunkin și Paul</i> (C-353/06), Rep. 2008, p. I-7639	3.11
<i>Günaydin/Freistaat Bayern</i> (C-36/96), ECR [1997], p. I-5143.....	5.11
<i>Gysbrechts</i> (C-205/07), Rep. 2008, p. I-9947	1.9, 5.8, 7.19
<i>Hamilton/Volksbank Filder</i> (C-412/06), Rep. 2008, p. I-2383 .	0.3, 5.9, 6.11
<i>Hartlauer Handelsgesellschaft/Wiener Landesregierung și alții</i> (C-169/07), Rep. 2009, p. I-1721.....	5.4
<i>Heininger/Bayr. Hypo und Vereinsbank</i> (C-481/99), ECR [2001], p. I-9945	4.20
<i>H.J. Banks & Co. Ltd/British Coal Corporation</i> (C-128/92), ECR [1994], p. I-1209	4.25
<i>Hoffmann-La Roche/Comisia</i> (85/76), ECR [1979], p. 461.....	1.17
<i>Honeyvem Informazioni Commerciali/Mariealla de Zoti</i> (C-465/04), ECR [2006], p. I-2879.....	7.3
<i>IATA și ELFAA/Department for Transport</i> (C-344/04), ECR [2006], p. I-403	6.4
<i>Idealservice</i> (C-541/99 și 542/99), ECR [2001], p. I-9049	2.9
<i>Ingmar GB Ltd/Eaton Leonard Technologies Inc.</i> (C-381/98), ECR [2000], p. I-9305	7.3
<i>International Transport Workers' Federation (ITW) și Finnish Seamen's Union</i> (FSU)/Viking Line ABP și Viking Line (C-438/05), Rep. 2007, p. I-10779....	3.3, 4.28, 5.12
<i>Kadi și alții/Consiliul UE</i> (C-402 și C-415/05 P), Rep. 2008, p. I-6351 .	4.30
<i>Kefalas și alții/Greece</i> (C-367/96), ECR [1998], p. I-2843	5.11
<i>KHS/Winfried Schulte</i> (C-214/10), Rep. 2011, p. I-11757	2.4
<i>Kiel/Jaeger</i> (C-151/02), ECR [2003], p. I-8389	2.1, 2.3

<i>Kondova</i> (C-235/99), ECR [2001], p. I-6427	4.28
<i>Küçükdeveci/Swedex</i> (C-555/07), Rep. 2010, p. I-365	0.7, 3.6, 4.14
<i>Ladbrokes Betting & Gaming Ltd și alții/Stichting de Nationale Sportstotalisator</i> (C-238/08), Rep. 2010, p. I-4757	
	6.4
<i>Land Nordrhein-Westfalen/Beata-Pokrzeptowicz-Meyer</i> (C-162/00), ECR [2002], p. I-1049.....	4.28
<i>Las/PSA Antwerp</i> (C-202/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 16 aprilie 2013).....	1.10
<i>Laserdisken</i> (C-479/04), ECR [2006], p. I-8089.....	1.6
<i>Laval un Partneri/Svenska Byggnadsarbetareförbundet și alții</i> (C-341/05), Rep. 2007, p. I-11767.....	3.3, 4.28, 5.12
<i>Leitner/TUI Deutschland</i> (C-168/00), ECR [2002], p. I-2631.....	4.12, 7.13
<i>Levez/Harlow Pools</i> (C-326/96), ECR [1998], p. I-7835	4.5
<i>Libert și alții/Gouvernement flamand</i> (C-197 și C-203/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 5 mai 2013).....	1.6
<i>Luisi și Carbone/Ministero del Tesoro</i> (286/82 și 26/83), ECR [1984], p. 377	1.6
<i>Manfredi și alții/Lloyd Adriatico Asssicurazioni SpA și alții</i> (C-295/04-C-298/04), ECR [2006], p. I-6619	
	4.5, 4.25
<i>Mangold/Helm</i> (C-144/04), ECR [2005], p. I-9981.....	0.3, 3.6, 4.14
<i>Marshall (II)/Southampton Health Authority</i> (C-271/91), ECR [1993], p. I-4367	4.13, 7.11
<i>Masdar/Comisia</i> (C-47/07 P), Rep. 2008, p. I-9761.....	0.8
<i>McDonagh/Ryanair</i> (C-12/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 31 ianuarie 2013).....	2.1, 5.10
<i>Messner/Firma Stefan Krüger</i> (C-489/07), Rep. 2009, p. I-7315.....	0.3, 5.9, 6.11, 7.10
<i>Mietz/Intership Yachting</i> (C-99/96), ECR [1999], p. I-2277	2.9
<i>Mono Car Styling</i> (C-12/08), Rep. 2009, p. I-6653	4.30

<i>Nelson și alții/Lufthansa și alții</i> (C-581/10 și C-629/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 23 octombrie 2012)	0.6, 4.8
<i>Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság/Invitel</i> (C-472/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 26 aprilie 2012).....	4.15, 4.30, 7.5
<i>Océano Grupo Editorial și alții</i> (C-240/98-C-244/98), ECR [2000], p. I-4941	4.15, 7.5
<i>Omega Spielhallen- und Automatenaufstellungs-GmbH/Oberbürgermeisterin der Bundesstadt Bonn</i> (C-36/02), ECR [2004], p. I-9609	5.14
<i>Österreichischer Gewerkschaftsbund, Gewerkschaft öffentlicher Dienst/ Republik Österreich</i> (C-195/98), ECR [2000], p. I-10497.....	4.30
<i>Owusu/NB Jackson și alții</i> (C-281/02), ECR [2005], p. I-1383	5.12
<i>Palacios de la Villa</i> (C-411/05), Rep. 2007, p. I-8531	3.6
<i>Pannon/Erzsébet Sustikné Györfi</i> (C-243/08), Rep. 2009, p. I-4713	4.15, 5.5
<i>Parlamentul European/Consiliul</i> (C-436/03), ECR [2006], p. I-3733	6.13
<i>Parlamentul European/Consiliul</i> (C-540/03), ECR [2006], p. I-57692.4, 3.1	
<i>Pavlov și alții/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten</i> (C-180/98-185/98), ECR [2000], p. I-6451.	: 1.18
<i>Pénzügyi Lízing/Schneider</i> (C-137/08), Rep. 2010, p. I-10847	
.....	2.5, 4.15, 6.11, 7.5
<i>Perenic-ová și Perenic-/SOS financ</i> (C-453/10), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 15 martie 2012)	4.30, 6.16, 7.5
<i>Pfeiffer și alții/DRK</i> (C-307/01-C-403/01), ECR [2004], p. I-8835	2.3
<i>Poseidon Chartering NV/Marianne Zeeship și alții</i> (C-3/04), ECR [2006], p. I-2505	7.3
<i>Prigge și alții/Lufthansa</i> (C-447/09), Rep. 2011, p. I-8003	3.6
<i>Productores de Música de España (Promusicae)/Telefónica de España SAU</i> (C-275/06), Rep. 2008, p. I-271	1.6, 3.1., 5.1
<i>Quelle/Bundesverband der Verbraucherzentralen</i> (C-404/06), Rep. 2008, p. I-2685	5.8, 6.17

<i>Raccanelli</i> (C-94/07), ECR [2008], p. I-5939.....	3.3, 4.28
<i>Regatul Unit/Consiliul</i> (C-84/94), ECR [1996], p. I-5755.....	0.11, 2.2
<i>REWE Central Finanz</i> (33/76), ECR [1976], p. 1989.....	4.1, 4.3
<i>Rinke/Arztekammer Hamburg</i> (C-25/02), ECR [2003], p. I-8349	3.4
<i>Robinson-Steele și alții/Retail Services și alții</i> (C-131/04 și C-257/04), ECR [2006], p. I-2531.....	2.4
<i>Romer/Freie und Hansestadt Hamburg</i> (C-147/08), Rep. 2011, p. I-359	3.8
<i>Ruckdeschel</i> (117/76 și 16/77), ECR [1977], p. 1753.....	3.1
<i>RWE Vertrieb/Verbraucherzentrale NRW</i> (C-92/11), nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 21 martie 2013).	5.8, 7.4
<i>San Georgio</i> (199/82), ECR [1983], p. 3595	4.1
<i>Schmidberger/Austria</i> (C-112/00), ECR [2003], p. I-5659	5.14
<i>Schulte</i> (C-350/03), ECR [2005], p. I-9215	4.21
<i>Schulz-Hoff și alții/DRB</i> (C-350/06 și C-520/06), Rep. 2009, p. I-179	2.4
<i>Shearson Lehmann Hutton/TVB Treuhandgesellschaft</i> (C-89/91), ECR [1993], p. I-139	2.9
<i>Simap</i> (C-303/98), ECR [2000], p. I-7963	2.3
<i>Sky Österreich/Österreichischer Rundfunk</i> (C-283/11), nepublicată încă Rep. (hotărârea din 22 ianuarie 2013)	1.13, 3.21, 5.1
<i>Société de vente de ciments et bétons /Kerpen & Kerpen</i> (319/82), ECR [1983], p. 417	1.15
<i>Société Technique Minière/Maschinenbau Ulm</i> (56/65), ECR [1966], p. 235	1.15
<i>Société thermale d'Eugénie-les-Bains/Ministere de l'Économie, des Finances et de l'Industrie</i> (C-277/05), Rep. 2007, p. I-6428	1.2
<i>Spotti/Freistaat Bayern</i> (C-272/92), ECR [1993], p. I-5185	3.3
<i>Steen/Deutsche Bundespost</i> (C-332/90), ECR [1992], p. I-341.....	1.8
<i>Stoß</i> (C-316/07), Rep. 2010, p. I-8099.....	1.5
<i>Sturgeon și alții</i> (C-402/07 și 432/07), Rep. 2009, p. I-10923	0.6
<i>Test-Achats și alții</i> (C-236/09), Rep. 2011, p. I-773	3.15, 6.19
<i>The Society for the Protection of Unborn Children/Grogan</i> (C-159/90), ECR	

[1991], p. I-4685.....	1.5
<i>TV10/Commissariaat v.d. Media</i> (C-23/93), ECR [1994], p. I-4795.....	5.11
<i>Unibet/Justitiekanslern</i> (C-432/05), Rep. 2007, p. I-2271.....	4.30
<i>Unilever Italia/Central Foods</i> (C-443/98), ECR [2000], p. I-7535	0.8
<i>Union syndicale Solidaires Isère/Premier ministre și alții</i> (C-428/09), Rep. 2010, p. I-9961.	2.2
<i>Van Binsbergen/Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid</i> (33/74), ECR [1974] 1299.....	5.11
<i>Van Schijndel și Van Veen/Stichting Pensioenfonds</i> (C-430-432/93), ECR [1995], p. I-4705.....	4.15
<i>Vodafone</i> (C-58/08), Rep. 2010, p. I-4999	6.3
<i>Volvo</i> (C-203/09), Rep. 2010, I-10721	7.3
<i>Von Colson și Kamann/Land Nordrhein-Westfalen</i> (14/83), ECR [1984], p. 1891	4.12
<i>VZ HH/O2</i> (C-19/03), ECR [2004], p. I -8183	1.2
<i>Wachauf/Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft</i> (5/88), ECR [1989], p. I-2609	3.2
<i>Walt Wilhelm și alții/Bundeskartellamt</i> (14/68), ECR [1969], p. 1	1.8
<i>Weber/Wittmer și Putz/Medianess Electronics</i> (C-65/09 și C-87/09), Rep. 2011, p. I-5257	2.5, 4.18, 6.17, 7.10
<i>Wouters și alții/Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten</i> (C-309/99), ECR [2002], p. I-1577	3.3, 4.28
II. Ordine cronologică	
<i>56/65, Société Technique Minière/Maschinenbau Ulm</i> , ECR [1966], p. 235.	1.15
<i>14/68, Walt Wilhelm și alții/Bundeskartellamt</i> , ECR [1969], p. 1	1.8
<i>127/73, BRT/SV SABAM</i> , ECR [1974], p. 314	4.24
<i>33/74, Van Binsbergen/Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de</i>	

<i>Metaalijverheid</i> , ECR [1974] 1299	5.11
43/75, <i>G. Defrenne/SABENA</i> , ECR [1976], p. 455	3.4
33/76, <i>REWE Central Finanz</i> , ECR [1976], p. 1989	4.1, 4.3
45/76, <i>Comet</i> , ECR [1976], p. 2043	4.1, 4.3
85/76, <i>Hoffmann-La Roche/Comisia</i> , ECR [1979], p. 461	1.17
117/76 și 16/77, <i>Ruckdeschel</i> , ECR [1977], p. 1753	3.1
203/80, <i>Casati</i> , ECR [1981], p. 2595.....	1.6
199/82, <i>San Georgio</i> , ECR [1983], p. 3595	4.1
319/82, <i>Société de vente de ciments et bétons /Kerpen & Kerpen</i> , ECR [1983], p.	417
.....	1.15
14/83, <i>Von Colson și Kamann/Land Nordrhein-Westfalen</i> , ECR [1984], p. 1891	4.12
286/82 și 26/83, <i>Luisi și Carbone/Ministero del Tesoro</i> , ECR [1984], p. 377	1.6
352/85, <i>Bond van Adverteerders și alții/statul olandez</i> , ECR [1988], p. I-2085	1.5
355/85, <i>Driancourt/M. Cagnet</i> , ECR [1986], p. 3231.	1.8
379/87, <i>Groener/Minister for Education and City of Dublin Vocational Committee</i> , ECR [1989], p. 3967	3.3
5/88, <i>Wachauf/Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft</i> , ECR [1989], p. I-2609	3.2
177/88, <i>Dekker/Stichting Vormingscentrum voor Jong Volwassenen (JVJ- Centrum) Plus</i> , ECR [1990], p. I-3941	4.13 C-
234/89, <i>Delimitis/Henninger-Bräu</i> , ECR [1991], p. I-935	1.15 C-
309/89, <i>Codorniu SA/Consiliul</i> , ECR [1994], p. I-1853	3.1 C-
361/89, <i>di Pinto</i> , ECR [1991], p. I-1189.....	2.9 C-
339/89, <i>Alsthom Atlantique/Compagnie de construction mécanique Sulzer SA</i> , ECR [1991], p. I-107	1.4 C-
6/09 și C-9/90, <i>Francovich și alții/Italia</i> , ECR [1991], p. I-5357	4.24 C-
159/90, <i>The Society for the Protection of Unborn Children/Grogan</i> , ECR [1991], p. I-4685.....	1.5
C-332/90, <i>Steen/Deutsche Bundespost</i> , ECR [1992], p. I-341	1.8

C-89/91, <i>Shearson Lehmann Hutton/TVB Treuhandgesellschaft</i> , ECR [1993], p. I-139	2.9
C-259/91, C-331/91 și C-332/91, <i>Pilar Allué și Carmel Mary Coonan și alții/Università degli studi di Venezia și Università degli studi di Parma</i> , ECR [1993], p. I-4309.....	3.3
C-271/91, <i>Marshall (II)/Southampton Health Authority</i> , ECR [1993], p. I-4367	4.13, 7.11
C-49/92 P, <i>Comisia/Anic</i> , ECR [1999], p. I-4125.....	4.27
C-93/92, <i>CMC Motorradcenter/P.B.</i> , ECR [1993], p. I-5009	1.4
C-128/92, <i>H.J. Banks & Co. Ltd/British Coal Corporation</i> , ECR [1994], p. I-1209	4.25
C-272/92, <i>Maria Chiara Spotti/Freistaat Bayern</i> , ECR [1993], p. I-5185	3.3
C-23/93, <i>TV10/Commissariaat v.d. Media</i> , ECR [1994], p. I-4795	5.11
C-46/93 și C-48/93, <i>Brasserie du Pêcheur/Bundesrepublik Deutschland și The Queen/Secretary of State for Transport, ex parte: Factortame alții</i> , ECR [1996], p. I-1029	4.24, 7.11
C-381/93, <i>Comisia/Franța</i> , ECR [1994], p. I-5145	5.14
C-415/93, <i>ABSL/Bosman</i> , ECR [1995], p. I-4921	1.7, 3.3, 4.28
C-430-432/93, <i>Van Schijndel și Van Veen/Stichting Pensioenfonds</i> , ECR [1995], p. I-4705.....	4.15
C-55/94, <i>Gebhard/Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e procuratori di Milano</i> , ECR [1995], p. I-4165	1.9, 6.1
C-84/94, <i>Regatul Unit/Consiliul</i> , ECR [1996], p. I-5755	0.11, 2.2
C-194/94, <i>CIA Security International SA/Signalson SA și Securitel SPRL</i> , ECR [1996], p. I-2201.....	0.8
C-206/94, <i>Brennet/Paletta</i> , ECR [1996], p. I-2357	5.11
C-15/95, <i>EARL de Kerlast/Union régionale de coopératives agricoles (Unicopa) și Coopérative du Trieux</i> , ECR [1997], p. I-1961	3.1
C-180/95, <i>Draempahl/Urania</i> , ECR [1997], p. I-2195	4.13
C-269/95, <i>Benincasa</i> , ECR [1997], p. I-3767	2.9
C-36/96, <i>Günaydin/Freistaat Bayern</i> , ECR [1997], p. I-5143	5.11
C-45/96, <i>Bayr. Hypotheken und Wechselbank/Dietzinger</i> , ECR [1998], p. I-	

1199	
.....	2.9 C-
67/96, <i>Albany International BV/Stichting Bedrijfspensioenfonds Textielindustrie</i> , ECR [1999], p. I-5751	.....
1.18	
C-249/96, <i>Lisa Jacqueline Grant/South-West Trains</i> , ECR [1998], p. I-621.	
.....	3.6
C-326/96, <i>Levez/Harlow Pools</i> , ECR [1998], p. I-7835	.....4.5 C-
367/96, <i>Kefalas și alții/Greece</i> , ECR [1998], p. I-2843	.....5.11 C-
369/96 și C-376/96, <i>Arblade</i> , ECR [1999], p. I-8453	.....6.13 C-
126/97, <i>Eco Swiss China Time/Benetton International NV</i> , ECR [1999], p. I-3055	.....4.23
C-185/97, <i>Coote/Granada Hospitality</i> , ECR [1998], p. I-5199	.....4.13 C-
180/98-185/98, <i>Pavel Pavlov și alții/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten</i> , ECR [2000], p. I-6451	..... : 1.18
C-195/98, <i>Österreichischer Gewerkschaftsbund, Gewerkschaft öffentlicher Dienst/Republik Österreich</i> , ECR [2000], p. I-10497	.....4.30 C-
208/98, <i>Berliner Kindl Brauerei/A. Siepert</i> , ECR [2000], p. I-1741	.....2.9
C-240/98-C-244/98, <i>Océano Grupo Editorial și alții</i> , ECR [2000], p. I-4941	
.....	4.15, 7.5
C-281/98, <i>Roman Angonese/Casa di Risparmio di Bolzano</i> , ECR [2000], p. I- 4139	..... 1.7, 3.3, 4.28
C-303/98, <i>Simap</i> , ECR [2000], p. I-7963	.....2.3 C-
376/98, <i>Germania/Parlamentul și Consiliul</i> , ECR [2000], p. I-8419	.....
.....	0.11, 6.4
C-381/98, <i>Ingmar GB Ltd/Eaton Leonard Technologies Inc.</i> , ECR [2000], p. I-9305	.....7.3
C-423/98, <i>Albore</i> , ECR [2000], p. I-5965	.....1.6 C-
443/98, <i>Unilever Italia/Central Foods</i> , ECR [2000], p. I-7535	.....0.8 C-
478/98, <i>Comisia/Belgia</i> , ECR [2000], p. I-7587	.....1.6 C-
63/99, <i>The Queen/Secretary of State for the Home Department, ex parte Wieslaw Gloszczuk și Elzbieta Gloszczuk</i> , ECR [2001], p. I-6369	.....4.28 C-
144/99, <i>Comisia/Țările de Jos</i> , ECR [2001], p. I-3541	.....4.10 C-
173/99, <i>BECTU/Secretary of State for Trade and Industry</i> , ECR [2001], p.	

I-4881	2.1
C-235/99, <i>R/Secretary of State for the Home Department, ex parte Eleanora Ivanova Kondova</i> , ECR [2001], p. I-6427	4.28
C-257/99, <i>R/Secretary of State for the Home Department, ex parte Julius Barkoci și Marcel Malik</i> , ECR [2001], p. I-6557	4.28
C-268/99, <i>Aldona Malgorzata Jany și alții/Staatssecretaris van Justitie</i> , ECR [2001], p. I-8615.....	4.28
C-309/99, <i>J. C. J. Wouters și alții/Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten</i> , ECR [2002], p. I-1577	3.3, 4.28
C-453/99, <i>Courage Ltd/Crehan</i> , ECR [2001], p. I-6297 -.....	4.5, 4.25, 7.12
C-481/99, <i>Heininger/Bayr. Hypo und Vereinsbank</i> , ECR [2001], p. I-9945..	
.....	4.20
C-541/99 și 542/99, <i>Idealservice</i> , ECR [2001], p. I-9049	2.9
C-112/00, <i>Eugen Schmidberger/Austria</i> , ECR [2003], p. I-5659	5.14
C-162/00, <i>Land Nordrhein-Westfalen/Beata-Pokrzepowicz-Meyer</i> , ECR [2002], p. I-1049.....	4.28
C-168/00, <i>Simone Leitner/TUI Deutschland</i> , ECR [2002], p. I-2631	4.12, 7.13
C-438/00, <i>Deutscher Handballbund eV/Maros Kolpak</i> , ECR [2003], p. I-4135	4.28
C-264/01 etc., <i>AOK-Bundesverband/Ichthyol-Gesellschaft Cordes și alții</i> , ECR [2004], p. I -2493.....	4.28
C-464/01, <i>Johann Gruber/Bay Wa AG</i> , ECR [2005], p. I-439	2.9
C-307/01-C-403/01, <i>Pfeiffer și alții/DRK</i> , ECR [2004], p. I-8835	2.3
C-491/01, <i>R/Secretary of State for Health, ex parte British American Tobacco (Investments) Ltd și alții</i> , ECR [2002], p. I-11453	6.4
C-25/02, <i>Katharina Rinke/Arzttekammer Hamburg</i> , ECR [2003], p. I-8349 ..	
.....	3.4
C-36/02, <i>Omega Spielhallen- und Automatenaufstellungs-GmbH/Oberbürgermeisterin der Bundesstadt Bonn</i> , ECR [2004], p. I-9609	5.14
C-148/02, <i>Garcia Avello</i> , ECR [2003], p. I-11613	3.11
C-151/02, <i>Kiel/Jaeger</i> , ECR [2003], p. I-8389	2.1, 2.3
C-237/02, <i>Freiburger Kommunalbauten/Hofstetter</i> , ECR [2004], p. I-3403 .	
.....	7.4

C-281/02, <i>Andrew Owusu/NB Jackson și alții</i> , ECR [2005], p. I-1383...	5.12
C-442/02, <i>Caixa Bank France/Ministère de Finances</i> , ECR [2004], p. I-8961	1.11
C-19/03, <i>VZ HH/O2</i> , ECR [2004], p. I-8183	1.2
C-350/03, <i>Schulte</i> , ECR [2005], p. I-9215	4.21
C-436/03, <i>Parlamentul European/Consiliul</i> , ECR [2006], p. I-3733	6.13
C-470/03, <i>AGM-COSMET</i> , Rep. 2007, p. I-2749	3.8
C-540/03, <i>Parlamentul European/Consiliul</i> , ECR [2006], p. I-5769	2.4, 3.1
C-3/04, <i>Poseidon Chartering NV/Marianne Zeeship și alții</i> , ECR [2006], p. I-2505	7.3
C-14/04, <i>Dellas</i> , ECR [2005], p. I-10253	2.3
C-94/04 și C-202/04, <i>Frederico Cipolla și alții/Rosaria Portolese, épouse Fazari și alții</i> , ECR [2006], p. I-1142	1.10
C-131/04 și C-257/04, <i>Robinson-Steele și alții/Retail Services și alții</i> , ECR [2006], p. I-2531	2.4
C-144/04, <i>Mangold/Helm</i> , ECR [2005], p. I-9981	0.3, 3.6, 4.14
C-229/04, <i>Crailsheimer Volksbank</i> , ECR [2005], p. I-9294	4.21
C-295/04-C-298/04, <i>Vicenzo Manfredi și alții/Lloyd Adriatico Asssicurazioni SpA și alții</i> , ECR [2006], p. I-6619	4.5, 4.25
C-344/04, <i>IATA și ELFAA/Department for Transport</i> , ECR [2006], p. I-403	6.4
C-465/04, <i>Honeyvem Informazioni Commerciali/Mariealla de Zoti</i> , ECR [2006], p. I-2879	7.3
C-479/04, <i>Laserdisken</i> , ECR [2006], p. I-8089	1.6
C-13/05, <i>Sonja Chacón Navas/Eurest Colectividades</i> , ECR [2006], p. I-6467	3.9
C-168/05, <i>E.M.M. Claro/Centro Movil Milenium</i> , ECR [2006], p. I-10421	4.15
C-277/05, <i>Société thermale d'Eugénie-les-Bains/Ministere de l'Économie, des Finances et de l'Industrie</i> , Rep. 2007, p. I-6428	1.2
C-341/05, <i>Laval un Partneri/Svenska Byggnadsarbetareförbundet și alții</i> , Rep. 2007, p. I-11767	3.3, 4.28, 5.12

C-402 și C-415/05 P, <i>Kadi și alții/Consiliul UE</i> , Rep. 2008, p. I-6351...	4.30
C-411/05, <i>Palacios de la Villa</i> , Rep. 2007, p. I-8531	3.6
C-432/05, <i>Unibet/Justitiekanslern</i> , Rep. 2007, p. I-2271	4.30
C-438/05, <i>International Transport Workers' Federation (ITW) și Finnish Seamen's Union (FSU)/Viking Line ABP și Viking Line</i> , Rep. 2007, p. I-10779	3.3, 4.28, 5.12
C-99/96, <i>Mietz/Intership Yachting</i> , ECR [1999], p. I-2277	2.9
C-244/06, <i>Dynamik Medien Vertriebs GmbH/Avides Media AG</i> , Rep. 2008, p. I-505	5.18
C-275/06, <i>Productores de Música de España (Promusicae)/Telefónica de España SAU</i> , Rep. 2008, p. I-271	1.6, 3.1., 5.1
C-303/06, <i>S. Coleman/Attridge Law și alții</i> , Rep. 2008, I-5603	3.9
C-350/06 și C-520/06, <i>Schulz-Hoff și alții/DRB</i> , Rep. 2009, p. I-179	2.4
C-353/06, <i>Grunkin și Paul</i> , Rep. 2008, p. I-7639	3.11
C-404/06, <i>Quelle/Bundesverband der Verbraucherzentralen</i> , Rep. 2008, p. I-2685	5.8, 6.17
C-412/06, <i>Annelore Hamilton/Volksbank Filder</i> , Rep. 2008, p. I-2383 ...	0.3, 5.9, 6.11
C-445/06, <i>Danske-Slagterier</i> , Rep. 2009, p. I-2119	4.5, 7.11
C-47/07 P, <i>Masdar/Comisia</i> , Rep. 2008, p. I-9761	0.8
C-54/07, <i>Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding/ Firma Feryn NV</i> , Rep. 2008, p. I-5187	3.4, 4.36
C-94/07, <i>Raccanelli</i> , ECR [2008], p. I-5939	3.3, 4.28
C-127/07, <i>Arcelor Atlantique et Lorraine și alții</i> , Rep. 2008, p. I-9835 ...	3.1
C-169/07, <i>Hartlauer Handelsgesellschaft/Wiener Landesregierung și alții</i> , Rep. 2009, p. I-1721.....	5.4
C-205/07, <i>Gysbrechts</i> , Rep. 2008, p. I-9947.....	1.9, 5.8, 7.19
C-518/06, <i>Comisia/Italia</i> , Rep. 2009, p. I-3491	1.10
C-316/07, <i>Markus Stoß</i> , Rep. 2010, p. I-8099	1.5
C-402/07 și C-432/07, <i>Sturgeon și alții</i> , Rep. 2009, p. I-10923	0.6
C-489/07, <i>Pia Messner/Firma Stefan Krüger</i> , Rep. 2009, p. I-7315.....	0.3, 5.9, 6.11, 7.10
C-531/07, <i>Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft/LIBRO</i>	

<i>Handelsgesellschaft</i> , Rep. 2009, p. I-3717.....	1.4
C-555/07, <i>Seda Küçükdeveci/Swedex</i> , Rep. 2010, p. I-365	0.7, 3.6, 4.14
C-12/08, <i>Mono Car Styling</i> , Rep. 2009, p. I-6653	4.30
C-40/08, <i>Asturcom/Christina Rodríguez Nogueira</i> , Rep. 2009, p. I-9579	4.15
C-46/08, <i>Carmen Media</i> , Rep. 2010, p. I-8149	1.5, 6.1
C-58/08, <i>Vodafone</i> , Rep. 2010, p. I-4999	6.3
C-101/08, <i>Audiolux</i> , Rep. 2010, p. I-9823	0.3, 3.22
C-137/08, <i>Pénzügyi Lízing/Schneider</i> , Rep. 2010, p. I-10847.....	2.5, 4.15, 6.11, 7.5
C-147/08, <i>Jürgen Romer/Freie und Hansestadt Hamburg</i> , Rep. 2011, p. I-359	3.8
C-215/08, <i>Friz</i> , Rep. 2010, p. I-2749	0.3, 5.9, 6.11
C-238/08, <i>Ladbrokes Betting & Gaming Ltd și alții/Stichting de Nationale Sportstotalisator</i> , Rep. 2010, p. I-4757	6.4
C-243/08, <i>Pannon/Erzsébet Sustikné Györfi</i> , Rep. 2009, p. I-4713	4.15, 5.5
C-317/08, <i>Rosalba Alassini și alții/Telecom Italia</i> , Rep. 2010, p. I-2214	4.5, 6.21
C-381/08, <i>Car Trim/Key Safety</i> , Rep. 2010, p. I-1255	6.15
C-403/08 și C-429/08, <i>Football Association Premier League Ltd/QC Leisure și alții</i> , Rep. 2011, I-9086.....	1.11
C-484/08, <i>Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid/Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc)</i> , Rep. 2010, p. I-4785.....	5.8
C-565/08, <i>Comisia/Italia</i> , Rep. 2011, p. I-2101	1.10
C-65/09 și C-87/09, <i>Weber/Wittmer și Putz/Medianess Electronics</i> , Rep. 2011, p. I-5257	2.5, 4.18, 6.17, 7.10
C-203/09, <i>Volvo</i> , Rep. 2010, I-10721	7.3
C-236/09, <i>Ass. Belge Test-Achats și alții</i> , Rep. 2011, p. I-773	3.15, 6.19
C-243/09, <i>Günter Fuß/Stadt Halle</i> , Rep. 2010, p. I-9849	2.3
C-249/09, <i>S. Bulicke/DES</i> , Rep. 2010, p. I-7003	4.5
C-279/09, <i>DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH/ Bundesrepublik Deutschland</i> , Rep. 2010, p. I-13849	3.2, 4.30

C-428/09, <i>Union syndicale Solidaires Isère/Premier ministre și alții</i> , Rep. 2010,	p.	I-9961.
.....		2.2
C-447/09, <i>R. Prigge și alții/Lufthansa</i> , Rep. 2011, p. I-8003		3.6
C-214/10, <i>KHS/Winfried Schulte</i> , Rep. 2011, p. I-11757		2.4
C-282/10, <i>Dominguez/CICOA</i> , nepublicate încă în Rep. (hotărârea din 24 ianuarie 2013)		2.1, 2.4
C-453/10, <i>Perenic-ová și Perenic/SOS financ</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 15 martie 2012)		4.30, 6.16, 7.5
C-472/10, <i>Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság/Invitel</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 26 aprilie 2012)		4.15, 4.30, 7.5
C-533/10, <i>CIVAD/Receveur des douanes de Roubaix și alții</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 14 iunie 2012)		4.5
C-581/10 și C-629/10, <i>Nelson și alții/Lufthansa și alții</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 23 octombrie 2012)		0.6, 4.8
C-617/10, <i>Åklagaren/H. Å. Fransson</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 26 martie 2013)		3.2
C-618/10, <i>Banco Español de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 14 iunie 2012)		4.18
C-12/11, <i>D. McDonagh/Ryanair</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 31 ianuarie 2013)		2.1, 5.10
C-92/11, <i>RWE Vertrieb/Verbraucherzentrale NRW</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 21 martie 2013)		5.8, 7.4
C-197 și C-203/11, <i>E. Libert și alții/Gouvernement flamand</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 5 mai 2013)		1.6
C-199/11, <i>Europese Gemeenschap/Otis și alții</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 6 noiembrie 2012)		4.26, 4.30
C-202/11, <i>Anton Las/PSA Antwerp</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 16 aprilie 2013)		1.10
C-283/11, <i>Sky Österreich/Österreichischer Rundfunk</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 22 ianuarie 2013)		1.13, 3.21, 5.1
C-394/11, <i>V. H. Valeri Hariev Belov/CHEZ Elektro Bulgaria și alții</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 31 ianuarie 2013, concluziile avocatului general		

Kokott din 20 septembrie 2012)	3.13	C-415/11, <i>Aziz/Catalunyacaixa</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 14 martie 2013)	4.5
C-604/11, <i>Genil și alții/Bankinter și alții</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 30 mai 2013)	7.10	C-81/12, <i>Asociația ACCEPT/CNCD</i> , nepublicată încă în Rep. (hotărârea din 25 aprilie 2013)	3.8, 4.36
C-176/12, <i>Association de médiation sociale/CGT</i> (concluziile avocatului general Cruz Villalón din 18 iulie 2013).....	0.3		

Tabelul legislației Uniunii Europene

Regulamente

Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 12, 2001, p. 1, Ediție specială 19/vol. 3, p. 74) 2.9

Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 2003, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167) 1.14, 4.23

Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO L 46, 2004, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218) ... 4.8, 5.10

Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) (JO L 199, 2007, p. 40)..... 4.12, 6.3

Regulamentului (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177, 2008, p. 6) 1.15, 4.12, 6.3, 6.13-6.19

Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate (JO L 102, 2010, p. 1).....	1.16
Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, 2012, p. 1)	2.9

Directive

Directiva 76/207/CEE a Consiliului din 9 februarie 1976 privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrarea în muncă, la formarea și la promovarea profesională, precum și condițiile de muncă (JO L 39, 1976, p. 40, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 164)	3.4, 4.12
Directiva 85/374/CEE a Consiliului din 25 iulie 1985 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la răspunderea pentru produsele cu defect (JO L 210, 1985, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 183)	7.14
Directiva 85/577/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale (JO L 372, 1985, p. 31, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 188) (<i>abrogată prin Directiva 2011/83/UE</i>)	2.9, 4.21, 5.9
Directiva 86/653/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1986 privind coordonarea legislației statelor membre referitoare la agenții comerciali independenți (JO L 382, 1986, p. 17, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 176)	7.3, 7.21

Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (JO L 158, 1990, p. 59, Ediție specială, 13/vol. 9, p. 248) 7.14

Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 1993, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273) 2.5, 4.5, 4.15-4.17, 5.3-5.8, 7.5-7.8
Tabelul legislației Uniunii Europene

Directiva 93/104/CE [a Consiliului din 23 noiembrie 1993 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO L 307, 1993, p. 18) 2.1 și urm.

Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță (JO L 144, 1997, p. 19, Ediție specială, 15/vol. 4, p. 160) (*abrogată prin Directiva 2011/83/UE*) 5.9

Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171, 1999, p. 12, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 89) .....
..... 2.8, 4.18, 6.17, 6.23

Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică (JO L 180, 2000, p. 22, Ediție specială, 20/vol. 1, p. 19).....
..... 3.2, 3.5, 3.12-3.13, 4.37

Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JOL 303, 2000, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7) 3.2, 3.6-3.9, 4.14, 4.37

Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, 2001, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230) 6.23

Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal) (JO L 108, 2002, p. 51, Ediție specială, 13/vol. 35, p. 213), modificată prin Directiva 2009/136/CE din 19 decembrie 2009, JO L 337, 2009..... 2.11, 3.19, 4.5

Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271, 2002, p. 16, Ediție specială, 06/vol. 4, p. 183) 2.7

Directiva 2002/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 de modificare a Directivei 76/207/CEE a Consiliului privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la încadrarea în muncă, la formarea și la promovarea profesională, precum și condițiile de muncă (JO L 269, 2002, p. 15, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 143) 4.34

Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE (JO L 176, 2003, p. 37, Ediție specială, 12/ vol. 2, p. 61)..... 2.11, 3.19

Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 98/30/CE (JO L 176, 2003, p. 57, Ediție specială,

12/vol. 2, p. 80)	2.11, 3.19
Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (reformă) [abrogă Directiva 93/104/CE; n.t.] (JO L 299, 2003, p. 9, Ediție specială, 05/vol. 7 p. 3).....	2.1 și urm.
Directiva 2003/109/CE a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung (JO L 16, 2004, p. 44, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 225)	3.12
Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/ Tabelul legislației Uniunii Europene	
CEE a Consiliului (MIFID) (JO L 145, 2004. p. 1, Ediție specială, 06/8 p. 247).....	7.10
Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii (JO L 373, 2004, p. 37, Ediție specială, 05/vol. 7 p. 135)	3.2, 3.12, 3.15-3.18, 4.37
Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) (JO L 149, 2005, p. 22, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 260).....	2.11

Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă) (JO L 204, 2006, p. 23, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 262)

3.4, 4.12

Directiva 2006/73/CE a Comisiei din 10 august 2006 de punere în aplicare a Directivei 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind cerințele organizatorice și condițiile de funcționare ale întreprinderilor de investiții și termenii definiți în sensul directivei menționate (JO L 241, 2006, p. 26, Ediție specială, 06/vol. 10, p. 135) 7.10

Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE (JO L 319, 2007, p. 1) 3.19a

Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133, 2008, p. 66) 2.7, 5.4, 7.9, 7.20

Directiva 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb (JO L 33, 2009, p. 10).....2.7

Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 2009, p. 55) 2.11, 319

Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 2009, p. 94)

..... 2.11, 3.19

Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) (JO L 95, 2010, p. 1).....3.21

Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (JO L 48, 2011, p. 1) 6.22, 7.4, 7.21

Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a

Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 2011, p. 64).....2.1, 2.6, 4.21, 5.9, 6.12-6.13, 6.16, 6.23, 7.1 Cuprins

Lista abrevierilor și acronimelor utilizate

AcP	Archiv für die civilistische Praxis
AmericanJCompL	American Journal of Comparative Law
BGH(Z)	Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție germană), Zivilsachen (repertoriu de drept civil)

BVerfG(E)	Bundesverfassungsgericht (Curtea Constituțională Federală germană, repertoriu de cauze)
CEDO	Convenția Europeană a Drepturilor Omului / Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CEJ	Curtea Europeană de Justiție
CESL	Common European Sales Law (legislația/dreptul european comun în materie de vânzare)
CVIM	Convenția de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri
CMLR	Common Market Law Reports
CML Rev	Common Market Law Review
DDC	Directiva privind drepturile consumatorilor (2011/83/UE)
DCFR	Draft Common Frame of Reference (proiectul Cadrului comun de referință)
DJT	Deutscher Juristentag
DTL	Directiva privind timpul de lucru
EBLRev	European Business Law Review
ECR	European Court Reports (ediția în limba engleză; din anul 1989, partea I – Curtea de Justiție)
ed.	editor
ELJ	European Law Journal
EL Rev	European Law Review
ERCL	European Review of Contract Law
ERPrL	European Review of Private Law
EuR	Europarecht
EWS	Europäisches Wirtschaftsrecht
EUVR	Zeitschrift für Europäisches Unternehmens- und Verbraucherrecht
EuZA	Europäische Zeitschrift für Arbeitsrecht
EUZW	Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht
GPR	Gemeinschaftsprivatrecht
IUE	Institutul Universitar European, Florența

JCP	Journal of Consumer Policy
Juridica Int.	Juridica International (Tartu, Estonia)
JO L/C	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (seria „L” – Legislație, seria „C” – Comunicări și informări)
JZ	Juristenzeitung
KritJ	Kritische Justiz
ModLR	Modern Law Review
NJW	Neue Juristische Wochenschrift
n.t.	nota traducătorului
OFT	Office of Fair Trading
OJLS	Oxford Journal of Legal Studies
par.	paragraful
pct.	punctul
PE	Parlamentul European
PECL	Principles of European Contract Law (Principiile dreptului european al contractelor)
PICL	Principles of International Contract Law (Principiile UNIDROIT privind contractele comerciale internaționale)
Rabelsz	Rabels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht
Rep.	(începând cu anul 2007) Repertoriul jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene și a Tribunalului de Primă Instanță a Comunităților Europene (ediția în limba română) (partea I – Curtea de Justiție)
RTDEur	Revue trimestrielle de droit européen
S.I.	Statutory Instrument (Regatul Unit)
SIEG	servicii de interes economic general
s.n.	sublinierea noastră (a autorului)
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
TUE	Tratatul privind Uniunea Europeană
UKHL	UK House of Lords cases
UKSC	UK Supreme Court cases
vol.	volum

VuR	Verbraucher und Recht
WiscIntLJ	Wisconsin International Law Journal
YEL	(Oxford) Yearbook of European Law
ZEuP	Zeitschrift für Europäisches Privatrecht
ZIP	Zeitschrift für Wirtschaftsrecht